

Transport- og Energiministeriet

Notat

Dato : 24. april 2005
J.nr. : 300-4
Sagsbeh. : LBR, lokaltelefon 2 34 62
Org. enhed : 2. Kontor

Havnens organisationsformer, kompetenceforhold og opgaver – muligheder for samdrift

Hvorledes kan havne organiseres?

Havne kan organiseres i fem forskellige former:

- statshavn
- kommunal havn
- kommunal selvstyrehavn
- helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab
- privat havn

Statshavneregimet er med salget af alle statshavne på nær Thorsminde Havn ved at forsvinde.

Private havne kan drive virksomhed indenfor de grænser, der er sat ved tilladelsen til etablering af havnen og ved de regelsæt, som i øvrigt måtte gælde for driften af disse havne, eksempelvis aktieselskabslovgivningen.

Derimod er der en række forskelle på driftsmulighederne, hvis en havn er organiseret i en eller anden form for kommunalt regi.

Kommunalt drevne havne – kompetenceforhold og opgaver

Kommunale havne

En rent kommunal havn styres af kommunalbestyrelsen, og den daglige drift varetages af kommunalbestyrelsen/kommunalforvaltningen.

Havnens opgaver er at varetage anlæg og drift af havneinfrastruktur, herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer.

En kommunal havn kan ikke udføre virksomhed, som er konkurrenceudsat. Det betyder at havnen f.eks. ikke kan drive udlejningsvirksomhed, udfører havnerelateret operatørvirksomhed eller skibsrelaterede hjælpetjenester.

Kommunale selvstyrehavne

En kommunal selvstyrehavn er en selvstændig virksomhed, hvor det overordnede ansvar ligger hos den pågældende kommunalbestyrelse.

Havnen skal ledes af en havnebestyrelse, der vælges af kommunalbestyrelsen, og havnebestyrelsen er overfor kommunalbestyrelsen ansvarlig for havnens drift og vedligeholdelse.

Den daglige drift vil normalt ligge i en egentlig havneadministration, og denne skal være adskilt fra den kommunale administration.

Den kommunale selvstyrehavns opgaver er at forestå anlæg og drift af havneinfrastruktur, herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer, og herudover kan havnen stille kraner, pakhuse og lign. til rådighed til betjening af skibe, stevedorer, areallejere m.v.

Havnen kan efter ansøgning, og når særlige forhold taler for det, få tilladelse til at forestå havnerelateret operatørvirksomhed, enten selv eller i samarbejde med private virksomheder.

Havnen kan ikke udføre skibsrelaterede hjælpetjenester.

Helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab

En havn, som er organiseret i aktieselskabsform og er helt eller delvist kommunalt ejet, er en erhvervsdrivende virksomhed.

Havnen kan drive havnevirksomhed indenfor de samme rammer, som gælder for kommunale selvstyrehavne, og herudover kan havnen frit udføre havnerelateret operatørvirksomhed.

En helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskabshavn kan - ligesom det gælder for kommunale havne og kommunale selvstyrehavne - ikke udføre skibsrelaterede hjælpetjenester.

Kan havne med samme eller forskellige organisationsformer etablere samdrift af visse opgaver?

Havne med samme organisationsform

Flere kommunale havne i samme kommune kan administreres sammen, da havnene er en del af den kommunale forvaltning.

Flere kommunale selvstyrehavne i samme kommune kan have samadministration; men er det hensigten at opretholde havnene som selvstændige virksomheder, skal der være særskilte vedtægter, økonomi mv., og dette skal iagttages ved tilrettelæggelse af en eventuel samadministration.

Tilsvarende gælder for helt eller delvist kommunalt ejede aktieselskabs-havne.

Havne med forskellige organisationsformer

De forskellige organisationsformer, kravene til at havnedriften er adskilt fra den kommunale drift, og forskellene i adgangen til opgavevaretagelse betyder, at muligheden for egentlig samdrift på tværs af organisationsformerne vil være underlagt en række begrænsninger.

De væsentligste begrænsninger ligger i kravet om, at en kommunal selvstyrehavn regnskabsmæssigt skal være adskilt fra kommunen, og i adgangen til at varetage visse opgaver. Dette gælder tilsvarende, hvis der er tale om havne organiseret i aktieselskabsform.

Det vil således være nødvendigt konkret i de enkelte tilfælde at vurdere, i hvilket omfang havne af forskellig organisationsform kan administreres sammen, og i givet fald, hvorledes denne fælles administration bedst kan varetages indenfor de givne begrænsninger. Tilsvarende kan det vurderes, om der er andre opgaver, der kan løses i fællesskab.

Det vil være relevant for en kommune, hvor der er havne med forskellige organisationsformer, at overveje muligheden for at udlicitere visse opgaver mellem havnene, så der opnås en rationaliseringsgevinst, uden at der opstår konflikt med de aktuelle organisationsformer.